

Toetsingskader niet-gebouw gebonden zonneprojecten

Zonne-energie

Duurzaamheid wordt steeds belangrijker voor de toekomst van bedrijven. Het opwekken van zonne-energie op niet-gebouwgebonden locaties biedt ondernemers kansen om energieneutraal te worden, CO₂-uitstoot te verminderen en bij te dragen aan een schonere wereld. De meest eenvoudige oplossing is het installeren van zonnepanelen op een bedrijfsgebouw. Dat kan meestal zonder vergunning.

Hoewel Gorinchem over een beperkt buitengebied beschikt en gedeeltelijk gelegen is in het Groene Hart zijn er partijen die binnen de gemeentegrenzen zonneprojecten op (landbouw)grond willen opzetten. Naast deze initiatieven zien we ook nieuwe ontwikkelingen met zonneprojecten boven parkeerplaatsen, op water en op terreinen bij bedrijven.

Voor het realiseren van zonneprojecten buiten bedrijfsgebouwen in Gorinchem heeft de gemeente een specifiek toetsingskader ontwikkeld. Dit kader helpt om op een efficiënte en verantwoorde manier zonne-energieprojecten in de stad op te zetten.

Wat is het toetsingskader?

Het toetsingskader voor zonneprojecten op niet-gebouwgebonden locaties is een set criteria en richtlijnen die door gemeente Gorinchem wordt gebruikt om zonneprojecten te beoordelen. Dit kader zorgt ervoor dat zonneprojecten:

- Duurzaam en verantwoord worden ontwikkeld;
- Ruimtelijke inpassing in de omgeving hebben;
- Bijdragen aan lokale en regionale klimaatdoelen zoals vastgelegd in de Regionale Energiestrategie (RES) Alblasserwaard.

Regionale Energiestrategie (RES) en de Zonneladder

Het toetsingskader steunt gedeeltelijk op afspraken die gemaakt zijn binnen de Regionale Energiestrategie Alblasserwaard samen met RES partner gemeente Molenlanden en provincie Zuid-Holland, maar ook op lokaal gemaakte keuzes. Binnen de RES heeft het stimuleren en realiseren van zon op grote daken met meer dan 40 panelen prioriteit. Dit sluit aan bij de Zonneladder zoals bepaald vanuit het Ministerie van Klimaat en Groene Groei.

De Zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan voor het grootschalig aanbrengen van zonnepanelen. Zo moeten zonnepanelen eerst op daken van gebouwen gelegd worden voordat zonnevelden op (landbouw)grond in overweging worden genomen.

Het toetsingskader gaat over initiatieven die lager op de Zonneladder staan, maar waarvoor we wel de deur op een kier willen zetten. Gemeente Gorinchem stelt met dit toetsingskader voorwaarden aan projecten die met zonnekracht duurzame energie opwekken. Deze kaderstelling gaat over alle toepassingen van zonne-energie buiten opstellingen op daken.

Typen zonneprojecten

De gemeente onderscheidt twee typen zonneprojecten:

1. Projecten gekoppeld aan een bestaande bedrijfsactiviteit: Deze projecten zijn verbonden aan bestaande bedrijfsactiviteiten, maar kunnen ook energie leveren aan nabijgelegen bedrijven.
2. Losstaande projecten: Dit zijn meestal nieuwe initiatieven waarbij stroom of warmte geleverd wordt aan partijen buiten de projectlocatie. Deze projecten leggen een nieuw beslag op de beperkt beschikbare ruimte. Dergelijke projecten in het buitengebied moeten in RES-verband met goedkeuring van provincie Zuid-Holland worden aangewezen als zoeklocatie zonne-energie.

Voorwaarden voor vergunningverlening

Voor zonne-installaties die niet op daken worden geplaatst, is een omgevingsvergunning vereist.

Om in aanmerking te komen voor een omgevingsvergunning, moeten zonneprojecten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- **Daken eerst benutten:** Bedrijven dienen eerst hun daken op eigen terrein optimaal te benutten voordat op andere terreindelen zonne-installaties worden geplaatst. De jaaropbrengst van de zonne-installatie mag de elektriciteitsvraag van het betreffende bedrijf niet overtreffen, tenzij er sprake is van directe levering aan buurbedrijven.
- **Landschappelijke inpassing:** Een zonneproject moet altijd een goede landschappelijke inpassing krijgen. De landschappelijke inpassing wordt beoordeeld door gemeentelijke stedenbouwkundigen en ecologen en provincie Zuid-Holland. Projecten die bijdragen aan groenblauwe dooradering krijgen voorrang. Dit wil zeggen dat de provincie inzet op een stedelijke structuur waarin voldoende

groen en water aanwezig zijn om de leefbaarheid, gezondheid en natuurwaarden te behouden en te versterken, ook in tijden van extreme wateroverlast, extreme droogte en hitte.

- **Dubbel ruimtegebruik:** De locatie waar een zonneproject wordt gerealiseerd dient ook nog een ander nuttig doel te dienen dat er daarvoor nog niet was.
- **Minstens 50% lokaal eigendom:** Dit kan betekenen dat de opgewekte stroom of warmte geheel voor eigen gebruik zijn. Het kan ook betekenen dat een project bijvoorbeeld samen met een lokale energiecoöperatie wordt gefinancierd.
- **Maximaal 2 hectare effectieve oppervlakte:** Uitgaande van de afspraken in de Regionale Energie-strategie (RES) mogen zonnevelden in het buitengebied niet groter zijn dan 2 hectare effectieve oppervlakte. Locaties bij bestaande bebouwing of met een functie anders dan landbouw komen eerder in aanmerking
- **Tijdelijkheid:** Projecten die een nieuw beslag leggen op de beschikbare ruimte worden vergund voor maximaal 25 jaar of anders overeengekomen. Na deze periode moet de installatie worden verwijderd. Het gebied moet in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht. Aangebrachte voorzieningen ter bevordering van de biodiversiteit moeten echter gehandhaafd blijven na verwijdering van de technische installatie.

Uitgesloten locaties

Locaties waar geen zonnepanelen mogen worden geplaatst:

- Gebieden met een natuurfunctie;
- Op stromend water of water met een recreatieve functie;
- In het beschermd stadsgezicht, tenzij op dak maar dan wel onder de daar geldende regels.

Toegestane locaties

Locaties waar we zonnevelden toestaan, mits aan de eerder genoemde voorwaarden wordt voldaan:

- Bij bestaande of vergunde windturbines die met grote zekerheid gerealiseerd gaan worden. Het project moet (grotendeels) binnen het overzwaai gebied van de turbine liggen. Het overzwaai gebied wordt gedefinieerd als de cirkel rond een windturbine met als straal de tiphoogte van een windturbine. Niet meer dan één zonneveld per turbine en maximaal twee per windpark. Een initiatiefnemer voor een zonneveld bij een windpark wordt eraan gehouden dat bij een noodzakelijke wijziging van de opstelling van de windturbines hij/zij hiervoor ruimte binnen het zonneveld beschikbaar maakt wanneer de omstandigheden dit vereisen;
- Bij industriële waterbassins en retentiebekkens;
- Boven parkeerplaatsen/solarcarports;
- Veeteeltlocaties waar verticale zonnepanelen worden gebruikt;
- Langs grootschalige infrastructuur op Rijksgronden

Maatwerk

Bij alle toegestane locaties geldt dat maatwerk per locatie nodig is. Dit betekent dat de aanvrager in gesprek moet gaan met de vergunningverleners van de gemeente om de projectvoorwaarden nader uit te werken voor een specifieke locatie. Wanneer het samenvoegen van twee zonnevelden van 2 hectare bij een windpark leidt tot een verbeterde landschappelijke inpassing, dan is dat toegestaan onder maatwerk.

Interesse in het opzetten van een zonneproject in Gorinchem?

Neem vandaag nog contact op met de gemeente. Wij geven u graag advies over en ondersteuning bij de aanvraagprocedure. Kijk voor meer informatie op www.gorinchem.nl/duurzaam. Of mail naar duurzaam@gorinchem.nl.